

REDACȚIUNEA.
Administrația și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Seriozitate neîntrerunută în
Manuscrisuri nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrația
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Duker Nachf.
W. Angerfeld & Emeric Los-
ner, Heinrich Schalek, A. Or-
pelt Nachf., Anton Orpelt.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII) Erzsébet-kürt
Prețul inserțiilor: o serie
garmonă pe o coloană și bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarif și invo-
ială. — **RECLAME** pe pagina
3-a o serie 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXXII.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi!
Abonamente pentru Austro-Ungarie:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
W-ri de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
W-ri de Duminecă 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colecțori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrația. Piața mare
nr. 30. Telefon nr. 226. etagiu
I. Pe un an 30 cor., pe șase
luni 15 cor., pe trei luni 8 cor.
Cu două săptămâni: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — **Atât abona-
mentele, cât și inserțiile**
sunt a se plăti înainte.

Nr. 77.

Brașov, Joi 9 (22) Aprilie

1909.

»Nu mai sunt Andrei!«

Duminecă s'a deschis sesiunea anuală a sinoadelor diecezei gr. or. la Sibiu, Arad și Caransebeș. Interesul, ce se manifestă pentru lucrarea sinoadelor de rândul acesta este mai viu și mai deosebit, și aceasta vine mai cu samă de acolo, că părinții sinodali sunt, poate pentru prima oară dela crearea statutului organic, cuprinși de o adâncă și serioasă îngrijire în ce privește mersul dezvoltării prietnice a bisericii și așezămintelor ei. La Sibiu și la Arad pare că dispozițiunea, ce a domnit la deschiderea și începerea lucrărilor sinoadelor, nu s'a deosebit mult de aceea din sesiunile premergătoare. Nu tot așa s'a petrecut lucrul în sinodul din Caransebeș. Aici s'a accentuat în mod deosebit de simțibil acea îngrijire, de care am făcut amintire, atât în vorbirea de deschidere a părintelui arhimandrit și vicar episcopesc Filaret Musta, cât și în discușiunea din decursul ședinței.

Este de ajuns a pronunța numele Filaret Musta, ca să înțelegem atmosfera, în care părinții sinodului din Caransebeș și-au inaugurat ședințele din ast an. Sinodul era până acuma conștient, că hotărârilor sale, aduse în cadrul legii bisericești, li se dă respectul cuvenit, în jos și în sus. Pentru prima oară chiar prezența președintelui său actual a trebuit să-i reamintească cu amar sinodului faptele petrecute de curând în dieceză, fapte, ca alegerea de episcop zădărnicită a numitului arhimandrit, cari au ilustrat în modul cel mai dureros nerespectarea din partea guvernului a prescrierilor legii bisericești, pe care se razimă toată puterea și activitatea acestui sinod. Și de ar fi numai atâta, încă tot n'ar fi motiv pentru prea mari îngrijiri. S'au mai adaus însă în cursul vremurilor grele, de cari a vorbit părintele Musta, și o altă calamitate mult mai mare; biserica și așezămintele ei au început să fie nerespectate, ba desconsiderate chiar și de unii fii ai ei rătăciți și opăciți în sufletul lor, a început să se incuibe în sânul fiilor bisericii, chemați a lucra în cea mai deplină armonie pentru binele și fericirea obștei credincioase, a început zicem, să se incuibe spiritul ienicerismului păgân.

Până acum n'a cutezat nici a se gândi măcar vre-odată un membru sinodal, ca în cauzele interioare, cari privesc binele obștei precum și niștințele pentru întărirea pe cale liniștită, leală și firească a bazelor constituțiunii bisericești, să apeleze la o forță externă, fie aceasta și a stăpânirii, pentru ca, cu rizicul tulburării liniștii și a bunei înțelegeri între frați, să provoace amestecul altora în afacerile noastre, pe cari în împrejurările date atât de dificile, numai noi între noi cu bunăvoință și cu încredere reciprocă le putem rezolva spre mulțămirea și spre binele bisericii și a neamului. Au fost și în trecut certe și neînțelegeri, și pe terenul activi-

tății bisericești, dar toate s'au aplinat și îndreptat între noi și prin noi, fără a chema vre-o intervențiune din afară.

Aceasta de câțva timp pare a nu mai fi așa. S'au aflat unelte, cari par a nu se cutremura să introducă și în biserica autonomă ienicerismul cu amestecul și devastările lui fatale. A început să se lătească un spirit rău de partid, care depășește marginile trase de dezvoltarea firească, permisă.

De aci tânguirea prea demnului Archimandrit și vicar episcopesc: „Dacă privesc în viitor, puțină mulțămire sufletească pot să am, pentru că astăzi nu văd condițiunile principiale ale unei dezvoltări neconturbate, ale unei întăriri a bazelor constituționale puse de fericirii înaintași ai noștri!“ De aci exclamarea lui semnificativă pentru epoca ce-o străbatem: „Splendoarea de odinioară pare-mi-se începe a se întuneca, pentru-că durere nu mai sunt Andrei!“

Nu mai sunt Andrei! E adevărat. Dar sunt și trebuie să fie învățați ai lui, firmi și tari în convingerile și aspirațiile lor, dacă — d. spre ce nu poate fi îndoială — splendoarea de odinioară n'a fost numai o nălucă, fum și scrum.

Un caz grav. Zilele trecute am înregistrat știrea adusă de ziarele maghiare, că ministrul Apponyi a numit pe d-l Dr. Petru Ionescu, secretar în ministerul de culte, comisar guvernial în scopul ca să ancheteze: cum au decurs alegerile pentru sinod în unele din cercurile electorale ale diecezei Caransebeșului și să-i facă raport amănunțit despre cele constatate. Știrea aceasta a produs, de sine înțeles, pretutindeni între Români o indignare nemaipomenită, deoarece singurul lor îndreptățit să verifice mandatele curate și să casseze mandatele pătate este *sinodul diecesan*. Prin urmare procedera ministrului Apponyi este o revoltătoare și fățișă violare a autonomiei bisericii gr. or. române. »Tel. Rom.« din Sibiu confirmă acuma această știre de o extremă gravitate arătând ilegalitatea actului săvârșit de ministrul Apponyi.

»Orice cercetare din partea guvernului, prin comisarii săi speciali în chestii de alegere pentru sinoadă, ori pentru congrese — zice »Tel. Rom.« — o ținem deci de superfluă, și întru adevăr, de un amestec nemotivat în afacerile interne ale bisericii noastre. Și nutrim speranța, că misiunea d-lui Dr. Petru Ionescu va deveni superfluă, căci sinodul din Caransebeș însuși își va face datoria de a proceda cu toată rigoarea și cu cea mai strictă imparțialitate la esaminarea mandatelor atacate prin protest și va face dreptate: va verifica mandatele curate și va nimici mandatele pătate, ordonând alegeri nouă și îngrijindu-se, ca abuzuri să nu se mai întâmple.«

Suntem convinși că sinodul din Caransebeș va ști să dea neastâmpăratului conte Apponyi răspunsul potrivit la nemai-pomenitul său amestec în afacerile, cari aparțin singur competenței sinodului diecesan.

Presă maghiară și cestiunea băncii. În coloanele presei maghiare predomină aprecierile »săptămănei celei mari« precum a fost poreclită săptămăna aceasta, în care s'au început la Viena tratările în jurul cestiunei băncii. Din aceste aprecieri, cari caracterizează de mișune haosul, în care a ajuns politica independenștilor, spi-

cuim următoarele: Foala lui Kossuth »*Budapest*« se crede chemată a atrage atențiunea celor chemați asupra situațiunei externe a monarhiei, care ar trebui să facă pe cei din Viena să înțeleagă, că a sosit momentul »să consolideze pacea interioară în Ungaria«. Ungaria, zice »*B-t*«, a ajuns la capătul abnegațiunei desine. »*Pesti Naplo*« cântă pe altă coardă: »Conducătorii partidului independenșt trag pe sfoară partidul și țara, când spun că stau pe punctul de vedere al băncii independenște. Kossuth și Apponyi nu vreau să înfiinșeze banca independenșă, ci pentru prețul ei vreau să creieze o nouă formațiune de partid, care să le asigure majoritatea și puterea«. »*Pester Lloyd*« e de părere că sosirea la Viena a ministrului Andrassy este un simptom foarte serios, care denotă, că criza e străbătută de motive serioase politice, cari stau cu cestiunea băncii numai într'o legătură exterioară.

În clubul independenșt din Budapesta domnește într'aceea mare însufleșire și armonie. Deputații independenști, scrie »*Bud. Hirap*«, se incred orbis în energia și în succesul acțiunei lui Kossuth și sunt convinși, că partidul va sta pe lângă banca independenșă chiar și în cazul, dacă lupta se va trăgăna timp mai îndelungat.

Sinoadele din Caransebeș și Arad.

Cu obicinuita solemnitate și pompă bisericească s'au deschis în Dumineca Tomii și sinoadele eparchiale ale Caransebeșului și Aradului. Din discursurile de deschidere rostite de ambii președinți ai sinoadelor străbate o viuă și prea motivată îngrijorare cu privire la viitorul bisericii și școalei gr. or. române, ameninșate atât de greu de ultimele legi votate în dietă și de recentul amestec ilegal al ministrului Apponyi indeosebi în afacerile interne ale eparhiei Caransebeșului.

Acestei mari îngrijiri a dat expresiune indeosebi P. C. Sa archimandritul *Filaret Musta*, care, deschizând *sinodul eparchial al Caransebeșului*, a apreciat în următorul mod situația gravă creată bisericii gr. or. române:

»Dacă privesc spre trecut, văd domniilor deputați, că biserica noastră națională din starea ei umilită de odinioară s'a ridicat prin hărnicia și înțelepciunea marelui arhieru Andreiu și a înmoșilor fi credincioși ai săi, în splendoarea constituționalismului adevărat; constituționalism învidiat de neamurile conlocuitoare. Puterea isvorată din constituționalism i-a deschis bisericii calea spre progres, spre lumina și cultura credincioșilor. Dar splendoarea de odinioară, zic de odinioară, pare-mi-se începe a se întuneca, pentru că, durere, nu mai sunt Andrei.

»Dacă privesc în viitor, puțină îndesțulare sufletească pot să am, pentru-că astăzi nu văd condițiunile prinșcioase unei dezvoltări neconturbate, unei întăriri și învișării a bazelor constituționale, depuse de fericirii înaintași ai noștri. Mă mângăie însă făgăduinșta Mântuitorului, că biserica fiind zidită pe piatră, nici porțile iadului nu o vor sfărâma. Mă mângăie speranșă, că reprezentanșii clerului și ai poporului își vor da seamă de datoria lor și în bună înțelegere vor lucra la delăturarea tuturor obstaculelor ce obvin...«

»Ne aflăm între împrejurările grele ale timpului nepriincios intereselor mari bisericești, vedem aceste cu toții. Căci ori încotro ne îndreptăm privirile, numai de greutăți dăm. Dar domniilor, dacă greutăți ne întâmpină, atunci să ne aducem aminte de timpurile grele ale trecutului nostru bisericesc, și să luăm pildă dela

fericiții noștri antecesorii, cari nu s'au tul-pilat înaintea diferitelor greutăți, ci ea niște vrednici bărbați, ca niște fi devotați binelui public bisericesc, subliniez: binelui public bisericesc, au pus umăr la umăr, până ce au ajuns la izbândă.«

Dealtăparte P. S. Sa episcopul *Aradului Ioan I. Papp* vorbind despre neajunsurile diecezei *Aradului*, provocate indeosebi de starea rea a finanșelor, a dat expresiune îngrijirii sale în următoarele cuvinte prea adevărate:

»Ingrijirea mea se potenșiază și prin împrejurarea de notorietate istorică, că greul vieții a împiedecat și înapoiat poporul nostru în niștinșta lui spre înaintare în cultură și bunăstare și acum, e temere, să nu decadă și în simșul său religios, neavând noi pretutindenea preoți și nepuștându-ne crește contingentul recerut tot numai din lipsa neajunsurilor noastre materiale.

»Ingrijirea mea în acest punct este cu atât mai mare, cu cât deoparte numărul parohiilor vacante atinge cifra de 90, iar de altă parte prin modificarea art. de lege XIV din 1898 nu numai nu s'a ameliorat, ci din contră s'au îngreunat condițiunile de întregire a dotațiunii preoști din visleria statului. Și precum, în lipsa de dotațiune corăspunșătoare și sigură, este cu greu, ca să nu zic imposibil, de a recruta pentru cursul teologic, elemente cu pregătiri superioare, cari în puterea vocațiunei lor să poată înfrunșta poruncile curenșului de astăzi, dușmănos bisericii noastre, tot atâta de greu, și aproape imposibil este: să avem preoți cu calificațiune superioară în parohiile de prezent vacante și în cele actualmente deplinite cu preoți de calificațiune sub 8 clase gimnaziale.

»Școala noastră populară, chemată a da odraslelor nevinovate a poporului nostru cunoștinșele generale de viață, și astfel a pune baza vieții culturale a acestui popor, — a ajuns astăzi într'o situație dintre cele mai grele, din câte a avut parte vre-odată școala unui popor, cum este și poporul nostru, care pe lângă toată sărăcia lui n'a pregetat a aduce jertfele posibile pentru a se ridica în cultură și bunăstare prin școala sa confesională.«

Despre lucrările de până acum ale sinodului diecesan din *Caransebeș* raportăm pe scurt următoarele:

După oficiarea serviciului divin de cătra P. C. Sa archimandritul F. Musta cu mare asistenșă și după oficiarea unui parastas solemn pentru odihna de veci a metropolitului Andreiu, a episcopilor Popasu și Popea și a marelui mecenat Gojdu s'a deschis prima ședinșă, în care s'a făcut apelul nominal (prezenți 47 deputați) și s'au ales secțiunile verificătoare.

În ședinșă a doua de după amiază secțiunile verificătoare au raportat, că din 53 mandate au fost verificate 36, iar 17 au fost contestate negășindu-se în ordine. S'au ales apoi diferitele comisii, cărora li s'au împărșit actele oficiale, aparținătoare resorturilor lor.

Deschiderei sinodului din *Arad* a premers un serviciu divin oficiat de I. P. S. Sa episcopul I. I. Papp cu mare asistenșă. După deschiderea sinodului de cătra P. S. Sa s'a cetit apelul nominal, constătându-se prezenți 51 deputați. După stabilirea secțiunilor pentru verificarea mandatelor ședinșă s'a închis.

În ședinșă a doua s'au ales diferitele comisii sinodale.

Copilăria și tinerețea Regelui Carol I.

Castelul strămoșesc al Hohenzollernilor e pe un vârf înalt de munte. Iată cum ne descriu acest castel în *Carmen seculare*:

Intr'o împărăție, la obârșia mea,
Pe-acolo unde's numai un riușor abia,
Ce-și despletește apa prin văile adânci,
Este-un castel fantastic, impresurat de stânci.
Intr'o împărăție, la obârșia mea...

Un cuib de vultur pare fantasticul castel
Zidit din vremi străbune și-acolo sus, în el,
Ferit de lumea n'treagă, trăește un prinț străin,
Ca niște oști stejarii în paza lui îl țin
Și-un cuib de vultur pare fantasticul castel.

Când soarele se 'nalță încet din răsărit
El dăinue în zare o clipă 'n loc oprit,
Arzând ca o coronă pe negri codri mari
Și fremătă oștirea bătrânilor stejari,
Când soarele se 'nalță încet din răsărit.

Familia Hohenzollernilor era rudă cu casa ducală suabă a Buchardingilor. Cei mai vechi Hohenzollerni, pomeniți în documente, sunt Burkardurs și Wezilo la 1061, grafi de Zollern. Neamul lui Wezilo s'a stins. Din Burchard însă se coboară Friedrich burgraf de Nürnberg, strămoșul Hohenzollernilor de pe tronul Prusiei și al Germaniei. Asta e linia franconică. Ceealaltă linie, cea suabică, a rămas la »Hohe Zollern«, care era cetate tare de pe la începutul veacului al XI-lea. Această linie s'a desfășurat în două: *Hohenzollern-Hechingen* și *Hohenzollern-Sigmaringen*. Cea dintâi s'a stins. Aceasta din urmă s'a așezat la Sigmaringen, lângă Dunăre.

Muma M. S. Regelui Carol I-iu a fost Iosefina, fiica marelui duce Karl Ludwig Friedrich de Baden și a Stephauii de Beauharnais, fiică adoptivă a împăratului Napoleon I-iu, tatăl Regelui a fost Prințul Carol Anton de Hohenzollern.

Iosefina a avut patru fi: Leopold, Karl, Anton și Friedrich și două fete: Stephanie și Marie.

Prințul Karl, Regele Carol I-iu s'a născut la 8/20 Aprilie 1839 în Sigmaringen. În casa părintească viața era liniștită și cumpătată fără petreceri zgomotoase ca la alte curți prințare. Iși petrecea vara la bunica Antonia Maria.

Prințul Karl Anton, tatăl M. S. Regelui, a ajuns pe tron la 28 Aprilie 1848, dar la 7 Decembrie 1848, a trecut drepturile sale către coroana Prusiei, jertfindu-și-le pentru mărirea Germaniei.

În 1850 s'a întâlnit prințul Karl, viitorul Rege al României cu prințul Friedrich Wilhelm, care mai apoi a fost împăratul Friedrich cu care l-a legat pururea cea mai adâncă prietinie.

Prinții Karl și Anton au învățat la Dresda, trăind sub numele de baronii de Strasberg. Educatorul lor le-a băgat în cap că trebuie să-și dea cea mai mare silință, dacă vor să li se certe și s'au născut prinți. Încă din tinerețe viitorul Rege avea lozincă: »Omul să facă singur tot ce poate«. În 1856 a făcut o călătorie lungă în Italia. La 1 Ianuarie 1857 a căpătat numirea de *Seconde Leutnant a la Suite* în regimentul artileriei de gardă, făcând în cetatea Jüllich practică în mărirea tunurilor. În primăvara 1857 s'a mutat la Berlin însoțit de căpitanul von Hagen. Aci urmă la școala de artilerie și inginerie, învățând matematicile, științele militare, chimia, fizica, limba franceză, desenul de planuri și construcții: iar Hagen îi dădea lecții de tactică militară. În August a luat parte, împreună cu părintele său, la manevrele Div. a XIV-a și la tragerile la țintă dela Schweidnitz, unde făcu cunoștință cu Moltke. Acesta, adânc cunosător de oameni zise: »Prințul de Hohenzollern, o să joace rol mare în viață și se va vorbi de el.«

În Noiembrie 1858, regele Prusiei chemă pe prințul Anton de Hohenzollern în fruntea unui minister liberal. Acesta cunoscu ce om era Bismark și sfătui pe Rege să-l cheme în 1862 în fruntea guvernului. Și prințul Karl era liberal ceea-ce i-a împiedicat înaintarea.

În 1859, cu prilejul izbucnirii războiului între Franța și Austria, prințul Karl a luat parte la mobilizarea armatei prusiene, comandând o baterie. În 1851 a făcut o călătorie în străinătate, la Lisabona între altele. În Noiembrie era în Franța de oiază și luă cunoștință de aproape de organizarea armatei franceze. În 1862 călători în Algeria, văzu Philippeville, Constantine, Batna și urmări de aproape organizarea militară a Francezilor în aceea colonie. Admiră oaza cu cormali de la El-Kantara. Dela Biscra făcu o preumblare lungă în Sahara. La întoarcere, trecu pe la Gibraltar și prin Madrid. Vara o pe-

trecu la Bonn, urmând la Universitate cursurile lui Springer, literatura franceză și istoria culturii. Toamna (1863) era *Premier Leutnant* în al doilea regiment al dragonilor gardei.

În Decembrie 1863 fu a doua oară la Curtea Franței, între cei mai intimi oaspeți ai împăratului la Compiègne și aiurea.

În 1864 a fost războiul cu Danemarca și prințul Karl a cerut să ia parte, măcar că regimentul lui nu era între cele mobilizate. A luat parte ca ofițer de ordonanță al prințului moștenitor al Prusiei. A fost o expediție grea de iarnă.

A luat parte la impresurarea cetății tari daneze, Fredericia și la asaltul dat șanturilor de la Düppel, când fiecare pas a trebuit cucerit cu valuri de sânge. A luat parte la trecerea îndrăzneată peste Alstersund și la expediția în Iutlanda.

Aceste sunt întâmplările de căpetenie din viața prințului Carol de Hohenzollern până la 1866, când primi tronul României.*

Sosirea prințului moștenitor al Germaniei în București.

Pentru primirea Prințului Frideric Wilhelm, moștenitorul Germaniei, Capitala României s'a înveșmantat în podoabele marilor zile de sărbătoare. Aspectul străzilor pavozate cu drapele, reprezentând colorile României, Germaniei și ale familiei de Hohenzollern, era într'adevăr impunător. Balcoanele și ferestrele pline de lume. Serviciul de ordine, cu toată mulțimea de gardiști și jandarmi pedestri, abia putea fi ținut.

La gara de Nord.

La oarele 10 jum. Principele Ferdinand îmbrăcat în uniformă de colonel prusian și purtând cordonul Vulturul Negru, însoțit de principele Carol a sosit la gara de Nord. În salonul de recepție al gării de Nord se aflau prezenți deja Principele Carol Anton, fratele Prințului Moștenitor, Mitropolitul Primat, I. Brătianu, ministrul-Președinte cu toți miniștrii, I. Kalenderu, administratorul domeniilor Coroanei, M. Pherikide președintele Camerei, C. Costescu-Comăneanu, vicepreședintele Senatului, Vintilă Brătianu, primarul Capitalei, apoi au urmat mai multe faetone cu membrii suitei germane și cu ofițerii români superiori prezenți și alți înalți funcționari și demnitari ai Curții și toți generalii aflați în Capitală.

Pe peronul gării de Nord, se afla o gardă de onoare compusă din elevii școlii de ofițeri de infanterie, cu drapelul și muzica regimentului 1 geniu. În partea dreaptă a gării de onoare se aflau înșirați toți ofițerii superiori din garnizoană, cari posedă decorații germane.

Curtea gării de Nord și peronul erau frumos împodobite cu drapele naționale, germane și ale Casei de Hohenzollern cum și cu ghiirande de verdeață. O lume imensă aștepta pe piața din fața gării sosirea moștenitorului Germaniei.

Imediat după principele Ferdinand a sosit la gară Principesa Maria, însoțită de d-na Greceanu, d-nă de onoare. La oarele 11 a sosit în automobilul regal M. S. Regina însoțită de d-na Zoe Bengescu.

Sosirea moștenitorului Germaniei.

La oarele 11 și 10 minute, trenul regal intră în gară. Persoanele din salonul de recepție se îndreptară spre vagonul, în care se afla moștenitorul Germaniei. Cel dintâi scoboară din vagon Principele Frideric Wilhelm, care este întâmpinat de Principele Ferdinand, de Principele Carol Anton, de Președintele consiliului și de persoanele oficiale prezente. Alteța Sa Imperială purta o splendidă uniformă de major din garda imperială cu marele cordon al ordinului »Steaua României«. D-nii generali Wartiaide și d. major Streinescu, ofițerii atașați pe lângă persoana Sa îl întâmpinaseră la gara Titu. De asemenea a sosit cu Alteța Sa Imperială d. Kinderlen-Wacchter ministru plenipotențiar al Germaniei la București, I. I. Niculescu Dorobanțu pref. județului Ilfov, colonel Baranga adjutant al M. S. Regelui, suita Prințului compusă din d-nii general Von Schenek, general baron Marschall, colonel Heinicus, colonel Von Roedern, lt.-col. Oppen, loc.-col. Rohrschedt, contele Bismarc, colonel dr. Wiedeman și d. Sommer, secretarul prințului, și d. Romulus Voinescu, inspectorul general al poliției generale de siguranță a statului, care a însoțit pe A. S. I. dela Vărciorova până în Capitală.

*) Notițele după »König Karl von Romänien«, von Paul Lindenberg, Berlin, 1906. »V. N.«

Scoborându-se din vagon, principele moștenitor al Germaniei a dat mâna cu principele Ferdinand și principele Carol-Anton, după care apoi a urmat prezentarea persoanelor prezente. La sosirea trenului în gară, muzica a cântat imnul german.

În flancul drept al gării de onoare se afla principele Carol al României îmbrăcat în uniformă de elev al școlii militare. Ajungând în dreptul gării, A. S. I. a dat mâna cu principele Carol.

În fața salonului de recepție așteptau Regina cu principesa Maria. Sosind aci, A. S. I. se îmbrățișă cu Majestatea Sa și cu principesa, după care trecu în salonul de recepție, unde se întreținu cu persoanele prezente.

La oarele 11 jum. A. S. I. dând brațul M. S. Reginei s'a îndreptat spre eșire pentru a merge la palatul regal. Cortegiul s'a format în ordinea următoare: Doi trompeți din reg. de escortă; Prefectul poliției; Un escadron de jandarmi călări; Trăsura a la Daumont cu M. S. Regina, A. S. Imperială și A. S. R. Principele Ferdinand; Trăsura cu A. S. Regală Principesa Maria, principele Carol, fratele prințului Ferdinand și d-na Greceanu; Trăsura doamnelor de onoare; Escadronul de jandarmi.

Pe tot parcursul dela gară, până la palatul regal A. S. I. a fost viu aclamat de imensa mulțime, care stetea pe trotuare. Dela câteva ferestre de pe calea Griviței și calea Victoriei, s'au aruncat mai multe buchete de flori în trăsura prințului. Ajungând la palat, garda de onoare, compusă dintr'o companie de infanterie, cu muzică și drapel, a dat onorurile, iar muzica a cântat imnul german. M. S. Regele, care se află suferind, neputând merge la gară întru întâmpinarea prințului moștenitor al Germaniei, a primit la palatul regal pe înaltul oaspe în capul scării de onoare. Alteța Sa Imperială apoi a fost condus în apartamentele ce i s'au rezervat în aripa dreaptă a palatului regal.

La oarele 12 jum. A. S. Imperială însoțit de Majestatea Sa Regina, de Altețele Lor Regale, au mers la palatul Cotroceni, unde a avut loc un dejun intim.

»Lumina« din Sibiu și »Plugarul« din Blaj.

Iată, încheie »Rev. Econ«, nobile porniri pentru o organizare economică în cadre mai largi și cu tendința de a pătrunde în masele poporului, a-i sporii producțiunea, a reținea pe sama lui o parte mare a agoniseli, ce acum trece în mâni străine și în genere a-l smulge din situația neprincioasă. În care a ajuns, nu atât din vina lui cât mai cu samă din cauza împrejurărilor vitrege de tot felul, între cari și-a târât amărăta sa vieată, dar în mare parte și din vina noastră, a cărturarilor români, cari, s'o spunem drept, nu ne-am interesat în toate privințele, cum ar fi trebuit, de soartea acestui popor, care ne-a susținut și ne susține din toată sărăcia lui.

Blajul vrea, precum vedem, să pornească acum pe terenul cel mai neglijat, o acțiune de desrobire și educație economică. Înțelege-va oare publicul nostru importanța acestui pas? Și sprijini-va din toate puterile această inițiativă mântuitoare?

Să sperăm că de data aceasta publicul nostru va înțelege atât importanța cauzei, cât și a momentului și că el va sprijini cu însuflețire acest început de organizare a paterilor noastre răslețe și neputincioase. Posibilitatea e dată, pentru-că, în cele din urmă, o cuotă de 10 cor., ce e de a se plăti în timp de un an, ar putea-o subscrie fiecare cap de familie.

Cărturarii noștri din orașe și sate și toți oamenii noștri în o situație materială mai bună, vor trebui să subscrie cuote cât de multe. Totasemenea și băncile și alte instituțiuni, ce dispun de fonduri, între cari numărăm și bisericile din toate comunele. Trebuie făcută o propagandă întinsă pretutindeni și stăruit mereu pentru adunarea unui capital cât de mare. Nimeni să nu rămână nepăsător în fața acestei probleme mari și grele, dar totodată absolut necesară și prea folositoare.

Bărbații puși în fruntea însoțirii »Plugarul« ne sunt o puternică garanție că instituția aceasta va isbuti să grupeze în jurul ei, dacă nu toată suflarea românească din această țară, o parte foarte considerabilă, cu care să închege forțele noastre răslețe și să dea avânt cesțiunilor economice atât de neglijate ale poporului nostru. Fie ca, învățând din experiențele trecutului, să se găsească dela început un specialist, care să întrunească condițiile in-

dispensabile pentru buna executare a frumosului program de muncă.

Și acum, de încheiere, noi cari mereu stăruim în aceasta foaie pentru organizarea economică a poporului nostru, dăm cea mai sinceră expresiune dorinței noastre ca »Plugarul« din Blaj să isbutească a realiza pe deplin întregul său program, și totodată să găsească imitatori, pe acest drum nou, și în alte centre românești.

Sultanul în pericol.

Despre Abdul Hamid, bătrânul și vicleanul Sultan din Yldiz-Kiosk se poate zice acum cu drept cuvânt: »S'a înfundat vulpea în sac«. Având un talent mare de intrigă, Abdul Hamid a făcut ce a făcut prin acuns și a pus la cale prin ulemalele și softalele lui contra-revoluția militară care avea de scop a nimici puterea și influința junilor turci. I-a și succes să o nimicească însă numai în Constantinopol și și aici numai vremelnic. Comitetul lor împărățiat s'a adunat iarăși la Salonic și de aici a pornit cu oștirea spre capitala țării, ca să-și redobândească puterea și să-și răsbune fața de Sultanul, pe care le pare azi foarte rău că l'au cruțat așa de mult la revoluția lor din Iulie anul trecut. Pare că azi toată acțiunea lor ar fi îndreptată contra persoanei Sultanului, pe care în orice chip vor să-l silească să abdică la tron în favorul fratelui său mai tânăr Reșad Efendi.

La ordinea zilei este dar apropiata schimbare la tron în Turcia. Dela Constantinopol i-se telegrafiază ziarului »N. Fr. Pr.« cu data de 19 Aprilie: »Aflu că Sultanul Abdul Hamid e gata să renunțe la tronul, ce'l stăpânește dela 1876. Succesorul lui va fi Rașid Effendi, fratele lui mai tânăr. Proclamațiunea, care va anunța această schimbare la tron, se așteaptă să fie publicată în fiecare moment. Agenția Havas mai află, că Șei-cul-Izlam a pregătit deja documentul numit *felva*, cu care se va anunța destituirea Sultanului. S'a lăsat sgomotul, că Sultanul ar fi fugit din Constantinopol; de altă parte se vorbește că Sultanul ar fi început negocieri cu comitetul junilor turci în Salonic prin depeși, pentru a afla un mod de aplanare pacinică cu el. Din toate aceste faime contrazicătoare, reiese cu siguranță numai atât, că zilele Sultanului actual sunt numărâte și că în fiecare moment poate să-l ajungă nemeza drept răsplată, pentru că, ca să poată domni și să-și scutească persoana proprie, nu s'a sfiit a se folosi de mijloacele cele mai detestabile despotice.

Un mare păcat al lui este și ușurința grozavă, cu care a risipit banii vistieriei statului pentru a-și acoperi luxul nebun, ce-l făcea, nu pentru persoana lui, ci pentru a-și satisface ambiția și a-și îngrașa favoriții dela curte.

STIRILE ZILEI.

— 8 Aprilie v.

† Ștefan Dobreanu. Jalmicii: Theodor Dobreanu cu familia, Ștefan R. Ionescu, Elisabeta, Simion Corvin, Maria Corvin, Ion Clinciu cu familia, Ion G. Cornilă, Theodor G. Cornilă, Elisabeta Dobreanu, Leonida Gheorghiu, au profunda durerile de a vă face cunoscut pierderea preaiubitului lor frate, unchi și cumnat Ștefan Dobreanu în etate de 58 ani *Cavaler al Ordinului Coroana României*, încetat din viață azi 5 Aprilie 1909 ora 11 noaptea, după o scurtă suferință și vă roagă să binevoiti a asista la ceremonia funebră, care va avea loc Marți 7 Aprilie oarele 3 p. m. Cortegiul funebru va porni dela locuința defunctului Str. Cuza-Vodă No. 6, iar de acolo la cimitirul ortodox. Galați, 5 Aprilie 1909. Ștefan Dobreanu, fratele mai mic al regretatului Ioan Dobreanu, unul din cei mai buni pedagogi ai școlilor noastre din Brașov, a fost comerciant vrednic și de frunte în Galați. Român de inimă și milostiv. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată.

Advocat nou. Aflăm cu plăcere că d-l Dr. Calus Brediceanu a făcut cu succes splendid cenzura de avocat în Budapesta, și că peste câteva zile va lua în primire cancelaria fericitului și neuitatului său tată, Coriolan Brediceanu.

Cununie. Domnișoara Maria V. Orgidan, fiica d-lui Vasile N. Orgidan, mare comerciant, își va celebra cununia religioasă cu d-l Dumitru Ancaș, Duminecă în 12 Aprilie v. la oarele 3 p. m. în Biserica Sf. Spiridon (Calea Șerban-Vodă) în București. Călduroasele noastre felicitări tinerii părechi și părintelui.

Distincție. D-l Dr. I. Ciuhandu, referentul școlar al conzistorului aradan a fost distins de P. S. Sa episcopul Papp cu braul roșu.

»Frăția românească», revistă naționalist-democrată a apărut cu următorul sumar: † Domnița Elena Cuza. A. C. Cuza: Societățile cooperative și clasa de mijloc, Trecutul clasei de mijloc (X). M. Sfetescu: În așteptare (poezie). Un student: Chema-rea noastră. Știri. — Din țară: »Ai noștri». »Jidani noștri», Economice, Culturale, Moravuri, Fel de fel. Dela Români de peste hotare, Din străinătate. Redacția ș. administrația Str. Păcurari Nr. 56 Iași. Numărul 10 bani. Abonamentul 6 lei pe an

Liga culturală secția Ploști scoate un buletin, prin care comunică membrilor din timp în timp ceace se referă la activitatea și interesele ei. Președintele comitetului secțiunii Ploști este preotul Gh. Chirică; vice-președinti N. Timuș șef de vamă și Traian Mihailu profesor, secretar: D. Munteanu-Râmnic profesor, cassier: Corneliu Tacit, farmacist.

Esecuțiunile în Rusia. După știri din Petersburg s'au pronunțat în Rusia în luna Martie 145 sentințe de moarte. 54 din cei condamnați au fost executați în decursul unei. Locul prim îl ocupă orașul Iekaterinoslav cu 21 execuțiuni.

100 zile sub ruinele Messinei. Un ziar italian aduce știrea aproape de necrezut, că zilele trecute a fost scos de sub ruinele unei case din Messina un cățeluș viu. Cățelul era într-o stare deplorabilă. Din ce s'a putut hrăni cănele timp atât de îndelungat e un secret. Într-un ziduri s'a găsit o oală, în care fusese niere. Probabil că miera l'a ținut în viață timp de o sută zile.

Din carnetul unui forestier.

— De sub Copsa. —

I.

Avântul economic uitor al tehnicei și industriei moderne n'a putut ră-mănea nici decum fără înfrângere și asupra științei forestiere. Înainte vreme, când aplicațiunile nenumărate deazi ale lemnului, se restrăngeau în măsuri mai mare aproape numai la combustibilitatea lui, pădurea era un bun liber cun — res nullius — cum ar fi bunăoară aerul ori apa, daruri gratuite ale naturii, în toate statele europene; era așadar un bun fără valoare pecuniară, căci oricine implânta securea ori unde, tăia ori căr orice și oricât avea poftă și asta o făc ingnoranță și aviditatea omenească fă scrupul și remușcare, fără nici un sist. raționabil. Pădurea numai se exploatarea să-i vină cuiva în minte, că ea încă buștea cultivată și regenerată prin intervenția iscusită a mânei omenești, ci muș, aceasta era incredințată absolut forțeproductive, ce se credea inexhaustibilă și de zi se reducea terenul pădurii cu codrii virgini, atât în zona de jos prin estierarea culturii agricole, cât și în regiun. de sus ale zonei plantelor, în favorul curii vitelor, a pășunatului. De sine înțel, că tratarea aceasta atât de barbară și dădurei, a trebuit să se răbune într-un tip erid asupra omului. Forțele ei repr-ctive se epuiesă, natura se dovedise n-pabilă de a mai satisface singură de e multiplele trebuințe ale omului. Devast. nesocotită a pădurilor începuse să și i nifesteze deja consecuențele sale funes aproape în toată Europa și afară. Elemele dușmane distrugătoare au deveni o solul gras de odinioară, azi e pustie.

Dar peninsula Sinai? Odinioară 40 de acum mendrele: prăpădenie, jelanie, săni a trăit aici Izrael cu 600.000 de ostași, răcie. miserie lăsau în urma lor. Locuru soțiile și copiii lor, cu boii, catării, oile pleșuve, pustietăți enorme, vânturi turbate, și azi tot aici numai bietul beduin năspotoape cutropitoare se deslănțuiesc, câmpii și trăit în miserie mai poate vegeta. roditoare, orașe înfloritoare se nimicesc. Existența omului pe alocurea devine tot mai grea, tot mai insuportabilă, multă lume cu cărja pribegiei în mână trebuie să-și ia lumea în cap de pe acele tărâmuri, unde s'a născut și crescut și cari odinioară erau adevărat Canaan.

În primul rând clima a luat cu totul altă față. Se zice, și știința a și dovedit-o, că la începutul fazei geologice actuale a

pământului, clima lui a fost cu totul alta; s'a constatat, că factorul, care a contribuit în măsură mai decisivă la transformarea ei, a fost maștera mână omenească. Toți geografil, geologii și hydrologii recunosc cu unanimitate, că regiunile, ce impresoară marea mediterană, numai de când au devastat așa ce cumplit pădurile de acolo, au devenit atât de pustii și pleșuve. În regiunile mării aceștia, unde dela crearea lumii mai mult păcătuiesc omul, azi sunt așa de puține și rari precipitatele atmosferice, încât ori ce încordare omenească nu mai este capabilă a restaura colinele, munții înfloritori, fructiferi de odinioară. S'a nimicit lemnul, cu el pierde buna existență, civilizația, cultura, omul. Blăstăm! Câtă dreptate în vorbele genialului naturalist german Humboldt scriitorul mărețului op »Kosmos»: Oamenii, când îi văd pustiind pădurile, îmi apar nebuni, pentru că print'asta se despoaie de lemn și de apă.

Nomadul nu poate tolera plantă, arbore în pustietatea sa, precum nu poate suferi afară de sine nici un fel de animal sau pasăre, pentru că toate acestea îi turbură liniștea lui; el are lipsă de circumvedere neîmpedecată în toate direcțiunile. Virtutea principală a feciorilor dela sate e să-și facă haz, rupând rămurile arborilor de pe marginea drumurilor! Nu fără adevăr zis'a *Caulani*, că »pădurea este termometru civilizației, al prosperității publice și bogăției unui popor, al înțelepciunii și valorii guvernatorilor ei».

În centrul Saharei nu întâlnește ochiul peste depărtări și zări nesfârșite un singur fir de iarbă, o singură plantă vie, numai un ocean imens de năsip uscat; s'a dat însă de urme de zidiri, orașe, construcții de ape. Fost'au acolo cândva orașe bogate, poate și puține câmpuri arabile, multe animale sălbatice, folositoare, traiu bun și viață febrilă. Astăzi... nu se mai găsesc pe aste ținuturi nici urmele răurilor aflătoare pe chartele și însemnările celor vechi, nici o umbră a vieții! Imprudența și lăcomia omenească, ce nu cunoaște margini, a incendiat codrii, ca să și estindă pășunea, să-și poată îngrășa vitele, și profăcutu-s'a acel tărâm în pustietate sălbatică, pășit-a moartea în locul vieții! Astăzi dela Africa de nord, Marocco, până la Marea Roșie numai cămila deșertului mai apasă acel pământ, care mai înainte dădea lăcaș calului, vitelor cornute, girafei, calului de Nil și crocodilului.

Asta-i faptul blăstămat al Arabilor în secolul al VIII; ei au stărpit total și ultimele rămășițe ale pădurilor. Pe timpul dominațiunii romane, în epoca lui Constantin, Africa era încă o provincie înfloritoare. Imprejurimile dela Cabilius încă în sec. 14 erau așa de păduroase, încât călătorul își rătăcea poteca prin ele. Astăzi... nici pomenire de păduri!

Clima Egiptului de asemenea s'a schimbat. În jurul piramelor, aceste superbe documente antice ale artei arhitectonice, oare-când a trebuit să dăinuească o viață de tot viuă, pentru-că construcții atât de monumentale nu ridică nimenea în mijlocul deșertului, păreții cei mulți nu de aceea i-au împodobit cu atâtea scrieri, ca să se peardă în noaptea cimitirului, ci ca să-i vadă oamenii, să-i admire.

Grămezile de bolovani din adâncul deșertului Libiei dau dovadă despre niște esundări. Dar unde-s azi răurile? Arabii au prăpădit pădurile, ce acoperiau munții Egiptului superior, cu ce curmatu-s'au pentru totdeauna ploile, s'au părjolit livezile.

Palestina — zice Biblia — e țara isvoarelor și lacurilor, Canaanul, unde curge lapte și miere; azi... turme sărmene de oi mai pasc pe năsip sburător, secăuit; solul gras de odinioară, azi e pustie.

Dar peninsula Sinai? Odinioară 40 de acum mendrele: prăpădenie, jelanie, săni a trăit aici Izrael cu 600.000 de ostași, răcie. miserie lăsau în urma lor. Locuru soțiile și copiii lor, cu boii, catării, oile pleșuve, pustietăți enorme, vânturi turbate, și azi tot aici numai bietul beduin năspotoape cutropitoare se deslănțuiesc, câmpii și trăit în miserie mai poate vegeta. roditoare, orașe înfloritoare se nimicesc.

Existența omului pe alocurea devine tot mai grea, tot mai insuportabilă, multă lume cu cărja pribegiei în mână trebuie să-și ia lumea în cap de pe acele tărâmuri, unde s'a născut și crescut și cari odinioară erau adevărat Canaan.

În primul rând clima a luat cu totul altă față. Se zice, și știința a și dovedit-o, că la începutul fazei geologice actuale a Sicilia era magazinul vechei Rome,

azi e pe panta pieririi. Solurile Italiei sunt stoarse, sărăcite, Apeninii se carstifică mereu.

În Turcia nu mai este fir de iarbă, unde-a pus Turc piciorul.

Madrid arăbește înseamnă curent de aer proaspăt. În 1582 păduri sălbatice-l impresurau, azi an de an îl prăjește o vară-lad de 9 luni și o iarnă păgână de 3 luni; ear 40% din teritorul țării, sterilitate.

Franța și-a stărpit 2/3 din păduri și cu ele împreună a degenerat și agricultura; poporațiunea scăzută numai în 1861 s'a deșteptat la conștiința necesității împăduririi.

Dar Carstul din Istria și Dalmația? ! Cândva a provăzut cu cel mai perfect ștejar pentru corăbii pe Romani și pe Venețieni. De aici se aduceau stâlpii uriași, pe cari s'a clădit Veneția. În urma tăeturilor sute de mii de capre și oi au păscut și ultimul vlăstar, ear Bora apoi atât de nemilos a desăvârșit drăceasca operă de distrugere totală, începută de stupiditatea infernală a minții omenești mărginite. Și acum stanele de var, despoiate de ori-ce podoabă a firii, cu aspecturile lor stranii și schimonosite, plâng fără mângăere în arșița aprigă a insolăției.

Dar aici la noi ce a căsunat esundarea și desastrul Seghedinului, dacă nu es-ploatarea neprevăzătoare prin deforestățiune a ținuturilor de pe la obârșia Tisei și afluenților. Așa în Știria, așa în Tirol, în Austria.

În România sunt multe județe, cari, în urma slabei administrații silvice au ajuns acolo, încât comorile de frumsețe, ce le împodobiau odinioară cu atâtea profuziune, rând pe rând au dispărut, talpa a calicuit. Frații noștri din țară până mai eri erau incunjuțați de codrii nepătrunși, acum în multe locuri nu-și mai găsesc nici umbră răcoritoare; în căldurile caniculare ale verii dau navală cu diumul la noi și în alte țări mai umbroase; cât vezi cu ochii în cele mai multe localități terenurile sunt pleșuvite încă de mult de ornamentul lor firesc și sdrănțuite de mănăcături ale apelor, cari pe alocurea le-au dat forme bizare. Durere! dar acesta este tristul adevăr. Pământurile s'au povârnit, s'au dislocat, au dobândit forme caprițioase, lăsând sub-solul dela suprafață. Nuditatea își isbește în mod neplăcut vederea, zice în »Revista Pădurilor» d-l Petru Antonescu (profesor la școala specială de silvicultură din Brănești (Iângă București)).

Făgeturile uriașe ale Rusiei le-au rărit de-a binele hordele migrătoare, orcanele, apoi au culcat grămadă ce-a mai rămas. Tot cam aceeași soartă au avut-o pădurile în China, mai ales în părțile nordice.

America sudică pe aceeași cale. Dela Anzi până la Venezuela erau grădinele Hesperidelor sub principiul indiani; azi e tot așa de deșert ca și Castilia sau părțile mai înainte din Mexico. Valea Rio Grando și St. Antonio le-au deforestat Spaniolii, încât azi pe vecie s'a împământenit acolo lipsa pâinei și a apei, și mai barbar au tratat cu pădurile în Statele-Unite și Canada. Eată ce-a rostit anul trecut președintele *Roosevelt* într'un discurs al său contra trusturilor: »Ne mai ajungându-ne câmpurile libere, am fost nevoiți să tăem pădurile. Săcurea a pătruns în codrii seculari ai Americii nimicindu-i în cea mai mare parte. Odată credeam, că pădurile și minele de fer vor ține cât lumea... Acestea sunt isvoarele de venit, aurul nostru, cari ne-au îmbogățit și ne-au ridicat unde ne aflăm azi. Ar trebui să ne gândim serios ce ne vom face când pădurile ni-s'or nimici cu totul. Și vom ajunge odată și zilele acestea, de vom mai tolera acțiunea de distrugere a averii naționale din partea trusturilor, cari în dorul lor de-a se îmbogăți cât mai repede, fac un adevărat jaf cu averea țării. De nu se vor lua măsuri serioase pentru apărarea acestei averi, ce vom lăsa noi moștenire generațiilor viitoare?... Trebuie să ne apărăm de pe acum isvoarele bogăției noastre, cari sunt totdeauna isvoarele libertății și culturii noastre».

ULTIME ȘTIRI.

București, 21 Aprilie. Tratatările pentru încheierea convențiunii comer-

cială cu România va fi semnat de reprezentanții guvernului român și austro-ungar.

București, 21 Aprilie. Moștenitorul tronului german a remis eri Maj. Sale Regelui Carol în numele împăratului Wilhelm o scrisoare autografă de felicitare și bastonul de mareșal german, distincțiune pe care o posedă până acum numai regele Angliei și împăratul Austro-Ungariei. Cortejiul regal, care a plecat dela Palat la Metropolie, unde s'a oficiat un serviciu divin, a fost splendid. Regele Carol purta bastonul de mareșal și însemnele ordinului „Vulturul negru”, iar principele Frederic Wilhelm colanul ordinului „Carol”. După serviciul divin a avut loc defilarea trupelor.

București, 21 Aprilie. La prânzul de gală dat eri seară în sala Tronului, Regele Carol a ridicat un toast în sănătatea împăratului Wilhelm, mulțumindu-i pentru marea distincție. Principele moștenitor a răspuns că Impăratul Wilhelm a făcut această distincție Regelui Carol pentru deosebita stimă ce i-o poartă și pentru legăturile strânse ce există între casa imperială germană și casa domnitoare din România. Seara s'a reprezentat la teatrul național piesa „Apus de soare” și poemul „Carmen saeculare”. La reprezentație au asistat regina, principele moștenitor al Germaniei, principii români, curțile regale și princiare, suitele, toți miniștri, corpurile diplomatice, etc. etc.

Viena, 21 Aprilie. Cercurile diplomatice sunt de părere că cel mult Joi sau Vineri când trupele tinerilor turci vor fi ajuns la un efectiv de 50,000 de soldați, situația în Turcia va lua o întorsătură decisivă. Scopul principal al tinerilor turci este alungarea Sultanului. Sunt indicii că Sultanul este de pe acum prizonierul tinerilor turci.

Viena, 21 Aprilie. Din cercurile diplomatice se anunță că ambasadorul Germaniei din Constantinopol a primit instrucțiuni de la guvernul său, ca să facă demersuri în interesul Sultanului.

Viena, 21 Aprilie. „Neues Wiener Tageblatt” a primit din Filipopol o telegramă urgentă, care anunță, că de eri dimineață Constantinopolul este în flacări. Aceasta știre încă nu se confirmă din altă parte.

Smirna, 21 Aprilie. Măcelurile în Azia-mică au luat dimensiuni înspăimântătoare. Mai cu samă orașul Adana a fost distrus și Armenii și creștinii de acolo masacrați de sălbaticii Curzi. Au fost măcelăriți în cele trei zile din urmă nu mai puțin, decât la vre-o patru mii de oameni.

Berlin, 21 Aprilie. „Lokalanzeiger” află din Constantinopol, că *Reșad E. Effendi*, fratele mai mic al Sultanului, a fost proclamat de Sultan de cătră trupele din Salonic.

Paris, 21 Aprilie. Ediția parisiană a ziarului New-York-Herald, află din Constantinopol că întreg tezaurul Sultanului compus din giuvaericele, aur, și pietre scumpe a fost transportat încă de Luni pe un vapor, cele 300 de femei din haremul Sultanului sunt de asemenea gata de plecare.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu
Redactor respons.: Victor Brăneș

Aducem la cunoștința On. public, că prețul apelor minerale și igienice din depositul nostru din strada Aței Nr. 6 pe lângă schimbul imediat al sticlelor este următorul:

Gloria	1 litru 12 fl.	1/2 litru — fl.
Boypatak	„ 12 „	„ — „
Asild	„ 16 „	„ 14 „
Iorhegy	„ 16 „	„ 14 „
aross	„ 16 „	„ 14 „
löp-tak	„ 16 „	„ 14 „

Fehérkő	„ 16 „	„ 14 „
Felsőrákos Mária	„ 16 „	„ 14 „
Kászton Salutáris	1 litru 16 fl.	1/2 litru 14 fl.
Horgász	„ 16 „	„ 14 „
Repati	„ 16 „	„ 14 „

Borszék	„ 28 „	„ 22 „
Sztojka	„ 28 „	„ 22 „
Boholt	„ 26 „	„ 22 „
Hargitta	„ 26 „	„ 22 „
Székely-Selters	„ 26 „	„ 22 „

a cumpărare de 25 sticle liferăm Borvizuri acasă. — Apelăm la sprijinul On. publicietatea pe acțiia a exploatării și exportului apelor minerale. (479,33—150)

Cursul la bursa din Viena.

Din 20 Aprilie n. 1909.

Renta ung. de aur 4%	112 60
Renta de coroune ung. 4%	92 55
Impr. câil. fer. ung. în aur 3%	82.85
Impr. câil. fer. ung. în argint 4%	93.45
Bonuri rurale croate-slavone	93.50
Impr. ung. cu premii	196 —
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	142 75
Renta de hârtie austr. 4 1/10	95 30
Renta de argint austr. 4 1/10	95 25
Renta de aur austr. 4%	1 6 50
Renta de coroune austr. 4%	95 30
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	83 55
Losuri din 1860	154 80
Acțiunile de-ale Băncii ung. de credit	780 —
Acțiunile de-ale Băncii austr. de credit	738 25
Acțiunile de-ale Băncii austro-ung.	1780.—
Napoleoniori.	9 03
Mărci imperiale germane	1 7 12 1/2
London vista	239 62 1/2
Paris vista.	95.20
Noie italiene.	94 25

Cursul pietei B.

Din 21 Aprilie n. 1909.

Banconote rom. Cump. 18.90	Vend. 18 96
Argint român	18 70
Lire turcesci	21 40
Scris. fonc. Albine 5%	100 —
Ruble Rusesci	2 51
Napoleoniori.	19.04
Gălbeni	11.20
Mărci germane	117.—

INVENȚII

patente, utilizate, mărci depuse pentru toate statele.

Pataky Vilmos.

procuror jurat de patente, Budapest IV. Eskü-út 3. Telefon 89, 22.

Birouri proprii de patente în străinătate:

Berlin, W. Leipzigerstrasse 112.
Paris 18 Rue Lafayette.
Amsterdam, Raizersgracht 209.
(557,8—6.)

SĂNĂTATEA

este cea mai scumpă binefacere pentru Dame, se poate conserva și cultiva folosind

CORSET GRADEFRONT

care este comod și modern.

se capătă după măsură sau gata numai în

MAGAZINUL

Mme B. GOLDSTEIN,

Confecționare de corsete specialitate
BRAȘOV, Strada Vămei Nr. 21

Pilule purgative zaharisite

ale lui

Philipp Neustein.

(Pilule Elisabeth a lui Neustein.)

Sunt a se prefera preparatelor similare în toată pr. vnta. Aceste pilule nu conțin substanțe stricicioase. Se folosesc cu cel mai mare efect la boala de pân-tece sunt ușor purgative, curăță sângele. Efecte folositoare și nevătămătoare la

Constipații,

care este cauza multor boale. Zaharisite le iau bucurios și copii.

0 cutie cu 15 Pilule costă numai 30 b. 1 Sul cu 8 cutii care conțin 120 Pilule costă numai 2 cor. La trimiterea prețului de 2 cor. 45 bani se expediază 1 Sul franco.

Atențiune! A se feri de imitații. Să se ceară Pilule purgative ale lui Philipp Neustein. Veritabile numai când cutia este provăzută cu instrucție și cu marca protocoată de scut, cu tipar roșu și negru Sf. Leopold și subscrierea „Philipp Neustein, Farmacie”. Invăltitoarele scutite de tribunalul comercial sunt subsemnate cu firma noastră

Farmacia Philipp Neustein la „Sf. Leopold”, WIEN 1 Plankengasse 6. Se capătă în toate farmaciile.

COLOSAL este norocul la KISS!

Cu stăruință, activitate, invenții, economie, aduni bani în timp îndelungat, dar a te îmbogăți curând, pe neașteptate, este posibil numai cu noroc la câștiguri mari. De aceea cumpără cei mai mulți oameni losuri, căci cu acestea **au speranță** a se îmbogăți iute.

Cu deosebire sunt losurile loteriei de clase r. u. căutate, căci din 110,000 mii de losuri care se pune în vânzare 55,000 losuri câștigă, prin urmare tot al **doilea din câștigă** necondiționat. **Șansele de câștig sunt unice în felul lor**, nu există plan de loterie mai solid și favorabil.

Atât emisiunea cât și tragerea losurilor urmează sub controla stăpânirii r. u. și din cauza aceasta publicul **are toată conștința** în losurile de clasă

Norocul este necalculabil. Dela înfrâmpiere atârână norocul multor oameni. În viața ori cui sunt momente, în care se poate noroci, de aceea să și cerce norocul cu numărul care s'afă lângă **numele** propriu sau la numele unei persoane iubite, care posibil la tragerea viitoare va eși cu câștig mai mare.

Cercați-vă norocul la noi, pentru că MARE e norocul lui KISS!

Karl Kiss & Co.

Bancă, societate pe acții. Colectori principali a loteriei de clase priv. r. u.
Birou central: **Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 13.**
FILIALE: Rakoczi ut 55.

Lista

câștigurilor celor mai mari din 55 000 losuri ale loteriei XXIV de clasă reg. ung. ce se vor trage în 6 luni din totalul de losuri 110 000 sunt:

Câștigul cel mai mare este

1,000.000 Cor.

(UN MILION COROANE.)

		Coroane
1	Premiu	600000
1	Câștig	400000
1	"	200000
2	"	100000
1	"	90000
2	"	80000
1	"	70000
2	"	60000
1	"	50000
1	"	40000
5	"	30000
3	"	25000
8	"	20000
8	"	15000
36	"	10000
67	"	5000
3	"	3000
437	"	2000
803	"	1000
1528	"	500
140	"	300
34450	"	200
4850	"	170
4850	"	130
100	"	100
4350	"	80
3350	"	40
55000	câștiguri și premii	14.459.000

CUM TE CHIAMĂ?

Numerii aceștia se capătă numai la noi!

Adela 39063	Costi 54722	Ferdin. 105981	Izidor 54442	Nanuil 108376	Roland 20355
Atolf 73314	Clemen 91937	Francisc 9813	Iac 107621	Marcel 4214	Rezalia 45183
Adorian 102182	Clarisa 29152	Floare 107248	Jacob 18608	Margita 78302	Rozica 68818
Adrian 10592	Cezar 8412	Florin 91096	Janca 73340	Maria 102104	Rudolf 22189
Agnes 91696	Cecila 67607	Florița 10450	Jancu 86312	Mariora 3900	Solomo 37459
August 83956	Carola 7490	Fodor 108076	Jenea 33836	Marcu 8274	Sofia 39413
Aradina 91352	Camila 4203	Francis 37463	Justina 96095	Mariuța 4204	Samuel 93657
Alexiu 39767	Barbora 559	Frida 39486	Jonaș 95349	Martin 108108	Sandru 32070
Alois 13048	Brânza 20564	Fridric 96057	Joniță 654	Matei 22211	Sarolta 56364
Albert 46235	Danilă 108043	Filip 108005	Josif 4955	Malvin 60115	Sebast 107173
Alfons 14709	David 93659	Gabor 78277	Judita 39406	Matilda 14769	Simion 91929
Alfred 94900	Dumitu 91304	Gabriel 13026	Julia 27191	Macave 34283	Stefania 95339
Alice 10859	Emilian 96086	Gaspar 12701	Julian 108113	Meinda 479	Stenisl 102102
Amalia 90435	Dăan 41626	Godion 26192	Kalman 32994	Mihuț 88059	Sirena 96063
Ambros 78300	Desidei 73398	Gța 39052	Kamil 7481	Miti 102195	Sidonia 16881
Andor 5204	Domn c 8212	Grigori 59	Karolin 24751	Mihail 8357	Sandea 8297
Andrei 39759	Dora 10253	Geza 8365	Karol 90802	Miolea 95445	Tămaș 78469
Ana 6465	Dorotia 93660	Gida 94967	Kazmer 39591	Micșa 92671	Toma 3361
Antoniu 5208	Dimitru 90435	Gizela 95001	Katali 91347	Milan 73215	Teofil 105993
Anton 23142	Dinu 110957	Ganea 26337	Klemen 73221	Maurici 8528	Teodor 56806
Aurora 103911	Eberard 22152	Gustav 29551	Klara 27188	Naț 37473	Tezaria 91938
Armin 106123	Edita 12716	Gerasim 88166	Klotild 2348	Nador 57507	Terca 33803
Arnold 488	Emund 8136	Guido 21388	Konrad 106155	Natai 102215	Tamer 82627
Aron 102548	Eduard 12713	George 91504	Kornel 17005	Nerva 3355	Tiberiu 100973
Arpad 96051	Elena 94989	Gavril 8193	Kornel 106027	Neli 23141	Titus 7497
Artur 1498	Elemer 8156	Genadie 4225	Kristof 96084	Nestor 37350	Tritsan 4963
Atila 13269	Elenora 8397	Gerguța 26703	Kristin 22175	Neri 96069	Tobias 29426
Agusta 90678	Eliade 64990	Hedv g 98054	Ludovic 9795	Nana 98649	Todor 693
Aurel 8287	Ela 102218	Helena 8295	Ladislau 64603	Olgă 95016	Ulric 22415
Aurelia 73400	Evira 4957	Henric 525	Lazar 71107	Olivea 10205	Urban 108048
Bălaș 8134	Elza 90528	Herman 79226	Lenard 4953	Orban 684	Valentin 91528
Balint 27361	Eman. 100971	Herman 10599	Lenca 18601	Ofelia 82105	Valeria 16512
Bandi 78293	Eml 90766	Horia 4409	Leo 96075	Otia 63453	Vence 102297
Bălaș 1369	Emilia 54432	Horăț 86707	Laura 64227	Oro 94220	Vendel 13603
Beatrice 96845	Erna 980	Ibida 108040	Leontin 2335	Onoriu 26578	Verona 91324
Bela 197160	Ecaterin 13165	Ida 75004	Leonora 73816	Paul 91345	Veronici 67315
Bengia 50566	Erna 99657	Ignatie 91359	Lidia 3357	Paula 58138	Victor 95007
Ben a. 38838	Ernesti 8335	Ican 78427	Lina 486	Petru 90710	Victori 108396
Bernat 63613	Ernan 19121	Ilie 8295	Livia 37456	Plutina 37469	Vilna 87001
Berta 51194	Ervin 106054	Iura 102290	Lorant 108079	Petrian 102144	Vilhelm 67650
Bertan 24000	Elisavet 63455	Ileana 8301	Leopold 837	Pantelie 17004	Vinhe 44712
Bertold 8323	Etel 48157	Irimie 64619	Laurenț 22272	Rachel 3375	Walter 513
Blanca 9802	Eugenia 79301	Irina 57570	Lucia 89985	Rafael 107629	Wlad 107152
Bodorel 91537	Eva 8243	Irma 41586	Ludia 108393	Regina 37340	Zoltan 64581
Bolțjar 4205	Fabian 80076	Ioan 39596	Lucaci 106191	Renea 90709	Zeno 46789
Bosbal 13195	Fani 90729	Iorgovan 8184	Ludvig 17001	Rezi 4213	Zosim 102491
Cristian 78462	Felicia 107151	Ivor 78251	Luiza 66924	Ricard 119440	Zora 63807
Cornel 107658	Felix 6472	Izabela 39054	Magda 96785	Robert 39416	Zima 23103

Ne rugăm a comanda de cu vreme ca numerii ce-i voți să nu fie vânduți.

Prețurile

losurilor clasei I.:
a 8-a parte C. 1.50
a 4-a parte „ 3.—
o jumătate „ 6.—
întreg „ 12.—

Tragerea:

în 19 și 21 Maiu.

Țăiați acest cupon și trimitete-l nouă:

ȚEDULA DE COMANDĂ.

Cassa de bancă KARL KISS & Co., A. Ges.
Budapesta IV. Kossuth Lajos-ut. 13.

Ne rugăm a ne trimite los clasă I a XXIII loterie, și a planului oficios.

Prețul de K } trimit în marci poștale.
 } cu mandat poștal.
 } luați-l cu rambursă.

Adresa exactă: } Numele
 } Locuința, Str. și Nr. casei
 } Poșta ultimă (comit.)